

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลด้านประชากร สาธารณสุข การศึกษา และการค้าของจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส และ (2) จัดทำฐานข้อมูลด้านประชากร สาธารณสุข การศึกษา และการค้าของจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 ครั้วเรือน ร่วมกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านประชากร ผลการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิพบว่าในปี พ.ศ. 2562 จังหวัดยะลามีประชากรทั้งหมด 536,330 คน มีจำนวนครั้วเรือนเท่ากับ 167,137 ครั้วเรือน และมีความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 111.11 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งต่ำกว่าค่าความหนาแน่นของภาคใต้และประเทศไทย เมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอจะพบว่าแต่ละอำเภอมีจำนวนประชากรและความหนาแน่นแตกต่างกันไป จังหวัดยะลามีสัดส่วนประชากรชายและหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.76 และร้อยละ 50.24 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 31.92 ปี แผนภูมิปิรามิดประชากรจังหวัดยะลามีฐานกว้าง มีประชากรเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) คิดเป็นร้อยละ 25.76 ประชากรวัยแรงงาน (อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 74.24 และประชากรวัยชรา (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 11.98 โดยมีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 คนต่อครั้วเรือน สูงกว่าจำนวนสมาชิกในครั้วเรือนโดยเฉลี่ยของภาคใต้และประเทศไทย ซึ่งเท่ากับ 2.62 คนต่อครั้วเรือน และ 2.49 คนต่อครั้วเรือน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 ครั้วเรือนแสดงให้เห็นว่าจังหวัดยะลามีสมาชิกในครั้วเรือนเฉลี่ย 4.73 คนต่อครั้วเรือน สมาชิกในครั้วเรือนกลุ่มตัวอย่งมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 32.88 ปี มีสัญชาติไทยทั้งหมด แบ่งเป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 94.30 และศาสนาพุทธ ร้อยละ 5.70 หัวหน้าครั้วเรือนประกอบอาชีพหลักเป็นเกษตรกรมากที่สุด รายได้เฉลี่ยของหัวหน้าครั้วเรือนเท่ากับ 109,666.71 บาทต่อคนต่อปี ในขณะที่รายได้เฉลี่ยของสมาชิกครั้วเรือนวัยแรงงานเท่ากับ 82,529.65 บาทต่อคนต่อปี

ด้านสาธารณสุข พบว่าจังหวัดยะลามีจำนวนเตียงผู้ป่วยต่อประชากรต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้ แต่ด้อยกว่ามาตรฐานประเทศไทย มีจำนวนเตียง ICU ต่อประชากรต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้และมาตรฐานประเทศไทย มีอัตราส่วนแพทย์ต่อเตียงด้อยกว่ามาตรฐานภาคใต้และมาตรฐานประเทศไทย และมีอัตราการครองเตียงต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้แต่เท่ากับมาตรฐานประเทศไทย ในขณะที่เดียวกัน พบว่าจำนวนแพทย์ต่อประชากร จำนวนทันตแพทย์ต่อประชากร และจำนวนเภสัชกรต่อประชากร ด้อยกว่ามาตรฐานภาคใต้ มาตรฐานประเทศไทย และมาตรฐานโลก และมีจำนวนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร ต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้ แต่ด้อยกว่ามาตรฐานประเทศไทย และมาตรฐานโลก โรคติดต่อที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญ คือ โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องเนื่องจากไวรัส (HIV) และวัณโรคทางเดินหายใจ ด้านโรคไม่ติดต่อ พบว่าอัตราการตายด้วย 4 โรค โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง และโรคหลอดเลือดอากเสบ อุดมโป่งพอง ต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้และมาตรฐานประเทศไทย ในขณะที่อัตราการตายด้วยโรคหัวใจขาดเลือดด้อยกว่ามาตรฐานภาคใต้และมาตรฐานประเทศไทย นอกจากนี้พบว่ามีการป่วยรายใหม่ของโรคเบาหวาน อัตราป่วยรายใหม่ของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด อัตราป่วยรายใหม่ของโรคความดันโลหิตสูง และอัตราอุบัติใหม่ของโรคหลอดเลือดสมอง ต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้และมาตรฐานประเทศไทย อัตราการตายของทารกแรกเกิด อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 28 วัน ปีงบประมาณ 2562 ในจังหวัดยะลาเท่ากับ 1.61 คนต่อจำนวนทารกเกิดมีชีพ 1,000 คน ต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้ และมาตรฐานประเทศไทย โดยมีความครอบคลุมการได้รับวัคซีนแต่ละชนิดครบตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 1 ปี 2 ปี และ 3 ปี ด้อยกว่ามาตรฐานภาคใต้และมาตรฐานประเทศไทย ส่วนความครอบคลุมการได้รับวัคซีนแต่ละชนิดครบตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 5 ปี ต่ำกว่ามาตรฐานภาคใต้ แต่ด้อยกว่ามาตรฐานประเทศไทย และพบว่ามีครั้วเรือนที่ไม่ใช้ไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 1.01 และมีบางครั้วเรือนใช้น้ำฝนและน้ำจากแม่น้ำ ลำธาร หรือคลองในการดื่มหรือปรุงอาหาร

ด้านการศึกษา จังหวัดยะลามีสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 1,060 แห่ง มีนักเรียนทั้งสิ้น 204,747 คน และมีบุคลากรของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งหมด 15,985 คน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561 ด้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับ ศธภ.8 และระดับประเทศ ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561 พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยรวมของจังหวัดยะลาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับ ศธภ.8 และคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ด้านการค้า พบว่าเศรษฐกิจของยะลาพึ่งพาภาคเกษตรเป็นหลัก ในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าสินค้าภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 31.93 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดยะลา ได้แก่ ยางพารา ไม้ผล (ทุเรียน มังคุด ลองกอง) ปาล์มน้ำมัน และข้าว

คำสำคัญ: แผนพัฒนา ชายแดนใต้ ประชากร สาธารณสุข การศึกษา การค้า

Abstract

The objectives of this research are to (1) analyze the population, health, education and trade of Yala, Pattani and Narathiwat provinces, and (2) develop the database of population, health, education and trade of Yala, Pattani and Narathiwat provinces by using secondary and primary data. Primary data are obtained from the 500 sample households in Yala province and in-depth interviews with relevant parties.

In terms of population, the secondary data shows that in the year 2019 Yala province had a total population of 536,330 people, with 167,137 households and a population density of 111.11 people per square kilometer, which is lower than the density of Southern and Thailand. Considering by district, it is found that each district had a different population and density. The proportion of men and women were 49.76% and 50.24 percent, respectively, with an average age of 31.92 years. The population pyramid chart of Yala Province had a broad base, with a population of children (under 15 years) accounting for 25.76 percent. Labor force population (aged 15 years and over) was 74.24 percent and the old population (aged 60 years and over) was 11.98 percent. The average household members were 3 people, higher than that of the average household members in the southern region and Thailand. However, primary data from the 500 sample households shows that Yala province had an average household membership of 4.73 people per household. The average age of the household members were 32.88 years old. The sample are all Thais. They are divided into 94.30 percent Islam, and 5.70 percent Buddhism. Most of the head of the households are farmers. The average income of the household heads was 109,666.71 Baht per person per year, while the average income of the working-age household members was 82,529.65 Baht per person per year.

In terms of public health, Yala province had more beds per population than the Southern standards but less than the Thai standards. The number of ICU beds per population was better than the Southern standard and the Thai standard. The ratio of doctors to beds is inferior to the Southern standards and the Thai standards. Also, Yala province had a better occupancy rate than the Southern standard but equal to the Thai national standard. Meanwhile, the number of doctors per population, dentists per population, and the number of pharmacists per population were inferior to the Southern standard, the Thai standard, as well as the world standard. The number of professional nurses per population were better than the Southern standard but inferior to the Thai and world standards. The most common cause of death was a viral immunodeficiency disease (HIV) and respiratory tuberculosis. In non-communicable diseases, it was found that the mortality rate with 4 diseases, high blood pressure, diabetes, stroke, and bronchitis, emphysema were better than Southern standards and Thailand standards. While, the mortality rate of ischemic heart disease was inferior to the Southern standards and the Thai standards. In addition, new rates of diabetes, new cases of cardiovascular disease, new high rates of hypertension, and new rates of stroke were better than the Southern standards and Thai standards. The mortality rate for newborns, less than or equal to 28 days, in the fiscal year 2019, in Yala province, was 1.61 per 1,000 live births, better than the Southern standards, as well as Thai standards. Vaccination coverage for children aged 1, 2, and 3 years was inferior to the Southern standard and the Thai standard. However, vaccination coverage for children aged 5 years was better than the Southern standards, but inferior to Thai standards. It is found that households without electricity accounted for 1.01 percent. Besides, there were some households using rainwater and water from rivers, streams or canals for drinking or cooking

In terms of education, Yala Province had a total of 1,060 institutions. There were 204,747 students and 15,985 educational workforces. National Educational Testing (O-NET) for Grade 6 and Grade 12 in 2017 and 2018, were inferior to the region standards and Thai standards. As for the national educational tests on Islamic studies (I-NET), in 2017 and 2018, the overall grade of the Yala province was better than the region standards and Thai standards. In terms of trade, it was found that Yala's economy relies mainly on agriculture. In 2017, the value of agricultural products accounted for 31.93 percent of the gross domestic product of Yala at the annual price. The most important agricultural products of Yala are rubber, fruit trees (durian, mangosteen, longkong), oil palm and rice, respectively.

Keywords: Development plan, Southern provinces, Population, Public Health, Education, Trade